

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

U pravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Narodni mir, kakor do sedaj.“

V deželnem zboru koroškem je pri razpravi o deželnem šolskem zakladu Nestor koroških rodoljubov gospod Einspieler poprijel besedo, da objavi opravičene tožbe slovenskega prebivalstva glede nove šole. Koroški Slovenci, dejal je govornik, nujmajo nikake mržnje proti nemščini, a pameten Slovenec mora vendar znati, da je podlaga ljudske omiki — le materni jezik. Slovenščina je Slovincem potrebna, nemščina pa le želje vredna. Pritožbe Slovincem bodo se glasile tako dolgo, dokler se ne stori konec nenaravnemu stanju. Pritožbe dospele so v državni zbor, v ministerstvo, in od tam pričakujemo varstva, pomoči, rešitve.

Se ve, da so na tehtne in opravičene besede našega neustrašivega prvoboritelja oglašali se zaporedoma nemški poslanci in zatrjevali, da se Slovincem nikaka krivica ne godi, da je le dobrota, ako se ponemčijo, ker morajo znati jezik Nemcev, ako hoté občevati z njimi itd. Nij naš namen pečati se z govori Seebacherja, Ubla in dra. Luggin-a, pač pa se nam zdi umestno, izpregovoriti nekoliko besed o govoru deželnega predsednika pl. Schmidt-Zabierow-a. Ta je namreč izjavil, da je imel mnogokrat priliko prepričati se, da so občine s sedanjim stanjem zadovoljne, da je čul celo nekega kmetiča, ki je rekel, da je boljše, če se otroci nemški uče, nego slovenski (krainerisch), in da bode vlada tudi v bodoče skrbela, da se ohrani „narodni mir, kakor do sedaj“.

Če je uže čudno, ako se tako visoko stoječ gospod v dokaz svoje trditve sklicuje na izrek jednega posamičnega kmetiča, mej tem, ko mu mora vendar dobro znano biti, da so nekatere občine koroške odposlale prošnje na državni zbor za narodno ravnopravnost, kar ne svedoči baš o njihovem zadovoljstvu z današnjim stanjem, so nam besede „narodni mir, kakor do sedaj“ ravnó tako trdo donele v uho, kakor po potlačnem poljskem vstanku

ruskega državnika znani izrek: „L' ordre regne a Varsové!“

Da, narodni mir vlada v starodavnem Korotanu, a ta mir je hujši nego najljutejši boj. Pod krinko miru ponemčuje se šola in urad, in vsem, še tako utemeljenim tožbam nasproti ponavlja se lakonično, da je ljudstvo zadovoljno in da mora sedanje stanje zaradi ljubega miru ostati še v bodoče, ker hoče vlada ohraniti narodni mir; z drugimi besedami, ker koroškim Slovincem neče dati narodne ravnopravnosti.

Prazna hila bi tedaj nada, ko bi se mi zanašali, da bode vlada kaj storila za Slovence v Koroški, ki omagujejo v nejednakem boju z nemško večino za svoj obstanek. Po pregovoru: „Pomagaj si sam, in pomaga ti Bog“, treba se ravnati tudi nam. Nad sto tisoč imamo bratov v Koroški, ki so izpostavljeni ponemčevanju, katerim preti narodni pogin. Treba bode resno prevdarjati in premišljati, kako jim brzo in vspešno priskočiti v pomoč, da jim očvrstimo pogum, da jim sploh ohranimo narodnost. Še imamo slovenske občine v Koroški, še imamo zavednih narodnjakov, in v Vitrinji celo, kjer gospoduje znani nemški mogotec in fabrikant Moro in kjer županuje strastni Seebacher, sta se kljubu vsemu pritisku, še našla dva poštenjaka, ki sta se izrekla proti nemškemu pouku, še čita ljudstvo koroško našo knjigo in naše liste, zlasti priljubljeni „Mir“, nij še tedaj izgubljeno vse. Treba le, da podpiramo zavedne elemente, nezavedne probujamo in tako rešimo Korotan, da ta slavna dežela, ki je bila nekdanj zibelka slovenstva, ne bode, kakor je pel neumrljivi Kolar, tudi slovenstva — rakev.

Deželni zbor kranjski.

(XII. seja v dan 6. oktobra 1882.)

(Konec.)

Poslanec vitez Gariboldi nadalje poroča v imenu upravnega odseka in nasvetuje:

1. Okrajnemu cestnemu odboru v Krškem se

dovoli, da razpiše za primanjkljaj l. 1883. v znesku 6705 gl. 18 % doklado na vse direktne davke in izredni priklad v cestnem okraji krškem za l. 1883.

2. Okrajnim cestnim odborom v Črnomlju in v Velikih Laščah dovoli se pobiranje 15 % doklade na direktne davke in izredno priklado za cestne potrebe l. 1883, pa le tedaj, ako oba cestna odbora deželnemu odboru predložita sedaj še manjkajoče izkaze.

3. Okrajnemu cestnemu odboru ribniškemu se dovoli pobirati 15 % doklado na direktne davke in izredni priklad za leto 1883, a le tedaj, ako bode cestni odbor predložil dovolj podprto prošnjo na deželni odbor.

Tudi ti predlogi upravnega odseka se sprejmo.

Poslanec dr. Deu poroča o prošnji občinskih uradnikov, glede zboljšanja njihovih službenih plač. Občinski uradniki želé, da bi bilo njih stanje nekoliko jednako deželnim uradnikom, da bi se za njih posel izbirali le sposobni ljudje in da bi se v ta namen uvela upravna (administrativna) izkušnja za občinske uradnike.

Upravni odsek nasvetuje, da se prošnja izroči deželnemu odboru, da ta poižve, kako je stanje občinskih uradnikov v drugih kronovinah avstrijskih, da navedene uzroke natanko preudari in v prihodnjem zasedanju poroča o prošnji občinskih uradnikov in stavi dotične predloge.

Nasvet se sprejme.

V imenu finančnega odseka poroča vitez Gutmannsthal o poročilu deželnega odbora zastran vzdržavanja turjaške ceste in nasvetuje:

1. Da bi se razdelile na račun okrajnih cestnih odborov: ljubljanskega, velikolaškega, ribniškega in kočevskega iz deželnega zaklada kot posojilo izdane svote za zidanje in vzdržavanje Ahacijevе ceste na imenovane cestne okraje, to se opusti.

2. Turjaška cesta ostane do konca l. 1885. v oskrbi deželnega odbora ter se:

LISTEK.

Zarota na Kavkazu.

(Poslovenil Jazbeški.)

(Dalje.)

VII.

Vse sobe in dvorane zimskega dvorca bile so lepo razsvetljene. Carski gardisti v bliščečih uniformah hodili so po hodnikih in portalih. Sluge bili so oblečeni v posrebrene in pozlačene livreje. Bogato oblečeni gospodje in gospe prihajali so v lepih kočijah, in odbajali po s perzijskimi preprogami pokritih stopnicah v zgornje dvorane.

Cvet petrogradske aristokracije in višjega činovništva bil je tukaj zbran. Grofi, generali, maršali, najvišji uradniki s svojimi družinami, inostranski principi in vojvode bili so povabljeni. Le malo plemenitašev nij prišlo, ki so vedeli, da niso priljubljeni na dvoru.

Vse je bilo veselo. Lepa, velika knjeginja še

nikdar nij bila tako ljubezniva, kakor danes. Njeni bratje in sestre bili so tudi jako prijazni. Car bil je vesel in prijazen, mnogo je govoril z gosti, držal se je celo na smeh, kar sicer nij bila njegova navada. Kdor bi ga bil danes kaj prosil, gotovo bil bi uslišan.

Vladimir je tudi prišel v lepe uniformi. Bil je videti postavnejši in lepši, kakor navadno. Marsikatera gospodičina ga je pogledovala. V gnječi gostov je nevedoma prišel blizu cara, ki se je pogovarjal s soprogom velike kneginje Marije, vojvodo Leuchtenberškim.

Nikolaj zapazi polkovnika. Migne mu z očmi, da naj gre bližje.

„Polkovnik Strokeš-Kraszkovič? kako se Vam godi? je-li Vam tukaj všeč?“

Vladimir se je globoko priklonil, in odgovoril primerno na carvo vprašanje. Vojvoda Leuchtenberški pa se je nekaj korakov oddaljil.

„Ljubi polkovnik!“ pravi dalje vladar, odvedši svojega ljubimca malo v stran, „ali ste se uže kedaj mislili ženiti?“

Vladimir se je stresel. V duhu je uže videl na svojej strani bogato, na svoje plemstvo ponosno devico, iz kake jako stare moskovske plemenitaške rodovine. Znano mu je bilo, da car rad sklepa zakone.

„Vaše Veličastvo,“ mu odgovori s trdnim glasom, „dozdaj še nijsem čutil zato potrebe.“

Car se je nasmehljaj. „Jaz vem za neko dobro gospodičino za Vas. Samo hitro se odločite. Kaj mislite o princezinji Kubanskej? Stara veljavna knežja rodovina! Odločite se tedaj, gospod polkovnik; Kubanska rodovina je v daljnem sorodstvu s prestolom.“

„Vrag vzemi ves Kuban z vsemi knežjimi rodovinami,“ mislil si je polkovnik. Pa premagal je notranjo nejevoljo in pravi:

„Vaše želje, Veličastvo, so meni povelja.“

„Dobro,“ mu odgovori Nikolaj, „jaz najrajši vidim, da se vestno izpolnujejo moja povelja. Vse potrebno je uže pripravljeno. Obrnite se do generala Neheljavroka, da Vas seznaní s princezinjo.“

Car obrnil se je zopet k vojvodi Leuchtenberškemu. Vladimir sukal se je mej gosti, gospodje in

- a) deželni odbor pooblastuje, do tja plačevati polovico vsakoletnih vzdrževalnih stroškov te ceste, ki pa 1500 glđ. ne smejo presegati;
- b) za poravnane primanjkljaja vzdrževalnih stroškov turjaške ceste upelje se mej dotičnimi okraji sklad, ki se ima pričeti s 1. januarjem l. 1883. ter trajati do konca l. 1885., in sicer tako, da bode skladal okraj ljubljanske okolice 24%, okraj velikolaški 22%, okraj ribniški 26% in okraj kočevski 28% za poravnane tega primanjkljaja;
- c) do 1. jan. 1883 imajo se vzdrževalni stroški plačevati iz deželnega zaklada;
- d) za natančno uplačevanje konkurenčnih doneskov ima deželni odbor v pravem času potrebno ukreniti.

3. Nova turjaška cesta se uvrsti mej okrajne ceste in sicer od onega kraja, kjer se loči od studensko-škofeljske okrajne ceste (št. 81. d postave o uvrstovanji cestá dne 2. aprila l. 1866. dež. zak. št. 6.) in drži čez Pijavo Gorico do tja, kjer se v Gorenjem Turjaku zveže s kočevsko-ljubljansko cesto, katera se nahaja v navedeni postavi pod št. 66.; nasproti temu pa se cestna proga sedanje pijavo-goriške okrajne ceste št. 66. g postave o uvrstovanji cestá od razpotja od studensko-škofeljske ceste čez Gumniše do nove turjaške ceste pod Pijavo Gorico opusti kot okrajna cesta.

4. Deželni odbor ima potrebno učiniti, da zadobita sklepa k točki 2. zadevajoč sklad za turjaško cesto, potem sklep k točki 3. Najvišje potrjenje.

O teh predlogih vrši se jako dolga razprava.

Prvi govori protipredlogom poslanec Pakiž, kateri se nakladom na omenjene okraje odločno protivi. Kočevski in ribniški okraj vzdržujeta sedaj uže 131 kilometrov cest in ima še mnogo cest napraviti, tako ooo proti Brodu na Hrvatskem, v Novo Mesto itd. Tedaj vender ne gre, da bi kočevski okraj, ki plačuje v deželni zaklad 33.518 glđ. in ribniški, ki plačuje 18.900 glđ. v deželni zaklad, še plačevala stroške za ceste, ki so drugim najbolj v korist. Največo korist ima ljubljanski okraj in mesto, ki ima vsled te ceste dobro zvezo, in pa krški in planjski okraj, kajti vozniki iz teh okrajev izvozijo 200 do 300 tisoč desk od žag kočevske graščine, katera ima šest parnih mlinov. Poslanec Pakiž končno predlaga, naj ostane ta cesta še nadalje v oskrbi deželnega zaklada.

Tudi poslanca Dollhof in Robič podpirata predlog Pakižev.

Dežman in poročevalec vitez Gutmannsthal pa zagovarjata predlog finančnega odseka, kateri se v vseh odstavkih sprejme.

Potem se seja zaključí.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. oktobra.

Mestni odbor tržaški volil je v zadnji seji

gospo pogledovali so ga radovedno. S teškim srcem iskal je Neheljavroka. Podoba lepe neznanke nij mu šla iz spomina. Vender ga nikdar ne bo združila ljubezen z njo — temveč car mu je namenil drugo žensko, ki jo niti ne pozna. Polkovnikov položaj nij bil lahek.

Ves pobit zagleda generalnega majorja Neheljavroka, svojega neposrednjega predstojnika, v sredi več častnikov.

Pridruži se jim in začne se z njimi razgovarjati. Ko se pogovor preneha, prosi generala, da bi ga predstavil princezinji Kubanskej.

Prav rad, reče mu general, jaz sem dobro znan z lepo ljubeznivo gospico. Moja soproga je njena prijateljica. Pojdite z menoj, v dijanišči so njih visokosti.

Slabe volje je polkovnik slusal generala, s kislim obrazom ril je skozi množico gostov proti dijanišči, katero je ločilo celo grmovje citron, oljkinih in pomerančnih dreves.

Na rudecem svlnatem divanu pri nogah boginje lova sede so tri dame v lepih oblačilih, in se pogovarjale mej sabo. Vladimir zagledal je mej

1500 frankov za poplavljenice po italijanskih provincijah.

Na novejši česke univerzi v Pragi je dosedaj upisanih 1010 slušateljev, in to samo na dveh fakultetah. Lansko leto je bilo na stari univerzi vseh vkup 2071 slušateljev, mej temi 1313 Čehov. Ako se pomisli, da je na medicinski in teologični fakulteti nemške univerze tudi nad polovico Čehov, ostaje za nemško univerzo kakih 500 Tevtonov. Lep dokaz nemškega značaja dosedanje „nemške“ univerze!

Odsek hrvaškega sabora za inartikulacijo krajiške postave je v seji s petka obravnaval odgovor banov na saborske resolucije o teh postavah in je odgovor glede grba in naslova oblastnij vzel na znanje, odgovor banov pa ozirom prestavljenja uprave krajiških gozdov iz rok finančnega ministra v področje ministra za poljedelstvo, trgovino in obrt je odsek odbil. — Na zagrebški univerzi odprl se bo z novim letom tudi tečaj za farmacevte.

Vnanje države.

Srbski kralj Milan dospel je v soboto popoldne v Ruščuk, kjer ga je bulgarski knez Aleksander jako ljubeznivo vprijel. Suverena objela sta se, ljudstvo in vojaštvo pa ju je burno pozdravljalo. Knez predstavi potem kralju ministre, diplomatični kor, civilne in vojaške dostojanstvenike in duhovništvo. Ko se poda kralju kruh in sol, ogovori ga metropolit ruščuški ter poudarja odkritosrčne čute bratovstva obeh jugoslovanskih narodov. Kralj mu odgovori v enakem smislu. Mnogo ljudstva iz Vidina, Lom-Palanke in Sistova spremljalo je kraljevsko ladijo v Ruščuk. Navdušenje vsestransko veliko.

Iz Rima: Minghetti govoril je v Cologni-Veneti jako pomirljivo; poudarjal je pred vsem potrebo enakomerne večine v kamori, ki bi zamogla podpirati vsem pravično in močno vlado. On hoče in želi, da se izvedejo Depretisove reforme glede nemoralnega, protisocialnega življa.

Royalistični listi francoski prinašajo spomenico, v katerej izraža grof Chambord svoje zadovoljstvo z zadnjimi legitimističnimi izjavami. V sedanjem času, ko je močno potreba odločnega delovanja, pravi grof Chambord v njej, mu je ljubo videti, da se ima monarhija za jedino poroštvo vere, časti in svobode v deželi. — Vlada se vsejedno prizadeva, da poišče prouzročitelje zadnjih demonstracij ter jih kliče pred sodno mizo.

Skoro vse velevlasti, ki imajo v Egiptu trgovske interese, pritrdile so dekretu khedivovemu, s katerim določa trimesečno podaljšanje obroka za mejnice. — Zatožni spisi proti Arabiji in tovarišem še niso končani. Preiskovalni komisijon méni, da vojno sodišče ta teden ne more še nastopiti svojega delovanja. — General Wolseley odpelje se 21. oktobra iz Egipta. — Na pristisk angleških oblastnij zaprla je egiptska policija v Kahiru vse igralnice.

Dopisi.

Iz Kamnika 15. oktobra. [Izviren dopis.]

Dne 5. oktobra odprlo se je slovesno novo mestno šolsko poslojje, katero je mesto Kamnik postavilo iz svojih lastnih močij. V naglici se je o tej priložnosti osnovala velika svečanost, katero naj opišem v kratkem.

Ob 9. uri dopoldne bila je sv. maša, katere se je udeležila šolska mladina praznično oblečena,

njnimi svojo neznanko iz zimskega dvorca. Čudni občutki vzbudili so se pri tem pogledu v njegovih prsih, in barve so se mu spreminjale po obrazu. General ga jim predstavi s sledečimi besedami:

„Prosim, visokosti, dovolite, da Vam predstavim polkovnika pl. Strokeš-Kraszkoviča!“ Mlada blondinka v sredi vstane in se malo prikloni. Lahka rudečica jej je pokrila obraz.

Polkovnik je čisto zmešan stal pred mlado damo. Dama na desnej strani ga nagovori:

„Oj gospod polkovnik, saj se ne vidimo prvi-krat?“

„Ne, carska visokost,“ odgovori polkovnik, zbravši svoje misli, s krepkim glasom. „Uže lani sem imel srečo razgovarjati se z Vami o svojih osebnih zadevah.“

„Uže vem!“ prikima Olga, in poredno pogleda svojo tovaršico. „Prišli ste bili v zimski dvorec zahvaliti se mojemu očetu, da ste bili imenovani za majorja.“

Vladimir bil je v zadregi. Hvaležen je bil velikej kneginji, da o omenjeni dogodbi nij govorila kaj več.

(Konec prih.)

gg. uradniki in mnogo meščanstva. Po končanem cerkvenem opravilu je šla procesija do novega poslopja; pred njo je svirala vojaška godba polka Kuhnovcev, požarna straža pa je vzdržavala red in se obuašala jako takno. Ko dospje procesija do novega poslopja, se postavijo šolarčki ob jednej fronti poslopja, šolarice ob drugej, požarna straža pa obstopi hišo. Gospod dekan Oblak v spremstvu več duhovnov blagoslovi hišo, na kar gre šolska mladina prvikrat ogledat si nov svoj hram. Tudi drugo občinstvo vre v nove prostore.

Ob jednej uri popoldne bil je banket v šolske sobi prvega dekliškega razreda, za to priložnost posebno olepšani. Vdeležilo se ga je mnogo meščanov, skoro vsi uradniki, učitelji frančiškani, ki so zopet šolo začeli, deželna poslanca dr. Poklukar in Potočnik, stavbeni mojster Filip Zupančič i. dr. Mej banketom svirala je godba pred hišo pod šotorom, požarna straža pa je bila postavila častno stražo pod glavnim uhodom.

Gospod dež. predsednik Winkler je bil zadržan udeležiti se slovesnosti, a dal se je zastopati po vodji glavarstva g. dr. Bülingu in še posebno svojo častitko telegrafično naznanil. Da nij bilo brez mnogo napitnic, nij mi treba še posebej poudarjati.

Popoldne bila je veselica za šolsko mladež v gostilni g. Groška.

Veselo je minul ta dan za celo mesto, razen morda za našega advokata dr. Pirnata, kateremu je izpodletela zopet namerovana intriga. Ker on sam nij mogel k banketu povabljen biti, dal je nekemu obče znanemu kričaču, čevljarju po profesijonu, 4 gl., da bi po sili šel na banket in tam rušil mir in veselje. Da je ta Pirnatov prijatelj moral zunaj hišnih vrat počakati na veliko čast svojega dobrotnika, razume se samo ob sebi.

Z Dunaja 14. oktobra. [Izv. dop.] (Nov umotvor poljskega slikarja.) V dvorani dunajskega vrtogradnega društva na Ringu razstavljen je velika slika slavnega poljskega slikarja Jana Matejka: Prisega Prusov. Slika je velikanška. Ona meri 388 cm. na visoko in 785 cm. na dolgo. Slika bila je razstavljen v Varšavi, Krakovu, Lvovu; z Dunaja pride v Rim in Pariz. Slika je vredna 60.000 glđ. Slikar pa jo je podaril mestu Krakovu, kjer bode kinčala dvorano palače Wavela, rezidenco nekdanj mogočnih poljskih kraljev. Ta velikodušni dar poljskega umetnika razvnel je ves poljski narod. Preteženi teden priredili so v Lvovu velikemu mojstru sijajen banket, katerega udeležil se je cvet poljske inteligence, mej njo finančni minister Dunajewski, deželni maršal in drugi dostojanstveniki.

Danes si je sliko ogledal presvitli cesar. Izrazil se je zelo pohvalno o umetniškem delu ter izrekel obžalovanje, da s slavnim slikarjem še nij osobno znan. Ko je cesar tajnika slikarjevega g. Gorzkowskega vprašal, kako dolgo da je Matejko slikal to podobo, rekel je slednji: tri polna leta. Tudi nadvojvoda Albrecht ogledal si je sliko ter Matejka velem pozdraviti.

P.

S Krasa 15. oktobra. [Izv. dop.] Zborovanje sezansko-komenskega učiteljskega društva je bilo 12. dan meseca oktobra t. l. na Brežini s precejšno udeležitvijo gg. učiteljev.

Koj po 10. uri otvori sejo prvosednik g. B. s primernim nagovorom, spominaje se koncem tudi Njih Veličanstva, na kar skupščina zakliče trikratni živio. Prečitavši zapisnik minolega zborovanja v Lokvi, prebere g. K. svoj referat. „Učiteljevo postopanje z nedostatno nadarjenimi otroci v narodni učilnici.“ Iz vsega prebranega je soditi, da g. K. mnogo čita pedagogične spise, ter ima uže tudi mnogo skušnje. Želeti bi bilo, da bi g. referent svojo prav dobro razpravo dal ponatisniti v „Učiteljskem Tovarišu“.

Četrta točka dnevnega reda: „Kako nam je vspešno poučevati petje v narodnej učilnici“, bila je izpuščena, pa pride prihodnjič na vrsto. Bil je namreč g. P. zadržan zaradi družinskih razmer.

G. Kor. navel nam je v kratkih potezah: „Lastnosti in vedenje učitelja mej narodom“. Kot jedno glavno lastnost učiteljevo navaja referent „narodnost“.

Če učitelj nij naroden, ne bo niti njemu izročena mladina, niti prosto ljudstvo, koje rado posnema učiteljeve dobre lastnosti. Čudno se mi zdi, pravi g. K., kako more učitelj, koji pravi, da je naroden, pajdašiti se z našimi najhujšimi nasprotniki.

Žali bože, ravno v našem učiteljskem krogu so nekatere „kukavice“, katere zelo zahajajo v družščino naših sovražnikov, ter pomagajo prenašati predale nam sovražnih novin. —

G. Hr. predlaga, naj bi društvo peticioniralo na višjo oblast, da bi se pouk na deželi pričel še le s sedmim letom ne pa s šestim, kakor sedaj, ker on meni, da se pred sedmim letom otroci mučijo, ter da zelo malo napredujejo. Zbor temu jednoglasno pritrdi.

Konečno g. prvosednik interpelira: „Kaj je storil c. kr. okr. šolski svet v Sežani z ukrepom zadnje uradne konference, zadevajočim upeljavo v naše šole Razingerjev in Žumerjev abecednik“. Tej interpelaciji nij se moglo odgovoriti, ker gg. zastopnika učiteljstva v c. kr. šolskem svetu nijsta bila navzočna. Bajje ima gospod zastopnik, odkar nij prvosednik, mnogo posla, koji mu zabranjujo kot udu k zborovanju.

Ko se nij nihče več oglašil, zaključil g. prvosednik sejo ob dveh popoldne.

Po zborovanji bil je skupen obed. Napivalo se je pri tej priliki presvitlemu vladarju in njega obitelji, kolegijalnosti učiteljev, narodni duhovščini, županom itd.

Naj mi bo dovoljeno, da še nekaj povem, kar me posebno teži. Prav žal mi je, ko vidim, da se nekateri gg. učitelji odtegujejo zborovanjem, dasiravno bi bili kot udje po §. 7 naših pravil primorani. Ne vem kaj je temu uzrok? Posebno se pa taki ne udeležujejo, pri katerih je vladala popred strašanska navdušenost. Gotovo mené nekateri, da društvo bode propalo imajoč premalo udov. Smelo trdim, da ne bode, naj si prizadevajo drugi, kolikor hočejo. Društvo mora se od dne do dne bolj in bolj razevitati ter si pridobivati vedno več duševne hrane, katera bo nam in našemu milemu narodu v korist.

Domače stvari.

— (Sinočni koncert filharmoničnega društva) v korist po vodi poškodovanim v Tirolah in na Koroškem bil je dobro obiskan. Za primerno sestavljenim prologom, katerega je govorila gospica M. Winkler-jeva jako čisto in razločno, sledilo je še 7 točk raznovrstnega značaja, ki so se brez izjeme dobro izvele. Omenimo naj le velike spretnosti gospice P. Logerjeve na glasoviru ter zvonkega, čistega soprana gospice C. Witschl. Mešana zboropela sta se precizno; pogrešali pa smo jako moškega zboru. — Nikdo ne odreka najstarejšemu filharm. društvu avstrijskemu njegove pravobitnosti in mnogih zaslug na polji glasbenem; a toliko naj nam bode dovoljeno poudariti, da, odkar se je ono postavilo na toli enostransko, izključljivo stališče, da celo pri dobredelnih predstavah perhorescira vsako slovensko besedico ter vsako slovansko piečo, ne more nikakor toliko napredovati, kakor bi se dalo po pravici pričakovati od društva take starosti in temelja. Kažemo samo na malo številice moških pevcev, ki gineva od leta do leta.

— (Nova šola v Šiški) otvorila se je danes slovesno. Zjutraj ob 8. uri naznanjali so streli iz topičev, da je mladež prvokrat prišla v njej namenjene prostore. Ob 9. uri bila je slovesna sv. maša, po maši pa so se šolarčki — bilo jih je kacic 120 — pogostili v znanej gostilni pri „Ančniku“. Vsak dobil je kavo, štruco kruha, štrukelj in še nekoliko jednacij dobrot. — Krajni šolski svet pa je imel skupni zajutrek, pri katerem so se pele lepe naše pesni. Vsa veselica bila je dobrodejno prijetna in bode mladini gotovo dolgo ostala v spominu. Šolsko poslopje je kaj lepo — stalo je 13.000 gld. — škoda, da se uže pri početku kaže skoraj pretesno.

— (Prostovoljno gasilno društvo v Dolenji Vasi,) ki je popolnem narodno in prvo na Kranjskem, ki je uvelo slovenski komando, priredilo je letos loterijo, katere čisti dohodek bi se

vporabil za napravo potrebnega gasilnega orodja. Žal, da to prekoristno društvo ne najde dovoljne podpore mej slovenskim občinstvom in da se je bati, da društvo ne bode imelo ne samo nikakega dobička, temveč celo izgubo. Ker do sedaj niti polovica srečk nij prodanih, opozarjamo narodne kroge, da pospešujejo prodajo srečk tega vrlega društva. Z malim zneskom, srečka stane 50 kr., vsakdo lahko izpolni svojo narodno dolžnost ter ob jednem pripomore za napravo gasilnega orodja.

— (Gosp. Mariji Drenik) je druga „jury“ tržaške razstave 12. t. m. jednoglasno priznala srebrno svetinjo za vezilna in pletkarska ročna dela.

— (Hijena v človeške podobi.) Od St. Jungerti na Pohorji se nam piše v 15. dan t. m.: Ludvika Havraneka, kateri je bil po prejšnih morijah lani svojo mater umoril, nedavno Schönwetterjevo rodbino v slovenskih Goricah poklal, danes nedeljo zjutraj ob 4. uri pa z koračunom posekal čevljarja Ungarja v Oplotnici, njegovo ženo in troje otročičev (2 sta uže umrla), potem pa vse do tal požgal — podrl je s sekiro vrh št. jungerškega Pohorja kmet Ferdo Vetrh, pri hiši Jurgo ob 4. popoldne, katerega nosečo ženo in tropo malih otročičev je uže več dnij umoriti nameraval. Grozovita hijena je smrtno zadeta še četrte ure daleč z bodalom v roki dirjala, in je še Vetrh v nevarnosti bil. Žandarjev je vse Pohorje kar mrgolelo.

Iz Slovenske Bistrice se nam piše v istej zadevi: V silnem strahu je vse prebivalstvo na tej strani Pohorja vsled strašnih umorov, ki se tukaj godé. Iz graške blaznice utekel je namreč neki blaznec in se zdaj tu okolo klati ter prav po divjaško ljudi mori. V četrtek so ga videli po tinjskih gorah, od koder je šel proti Oplotnicam, kjer je grozno hudodelstvo učinil. Tam je živel v hišici nad vasjo čevljar Škofek s svojo ženo in svojimi tremi otroci. Ko Škofek v nedeljo zjutraj ob 4. uri vrata odpre, stoji pred njim mož z divjim pogledom, kateri precej začne mahati s koračunom po ubozem Škofeku. Ta zbeži v hišo, blazni za njim in v malo trenutkih sta ubita ležala na tleh nesrečni čevljar in njegova žena, in tudi vsi trije otroci smrtno ranjeni. Potem je blazni zbežal pod streho in hišo zažgal. Ko je začelo goreti, vlekkel je iz hiše trupla mrličev. Gledal je potem dej časa kako gori, predno je odšel gori na Pohorje. Več ljudij iz Oplotnice ga je videlo, a se nijso upali prijeti ga. Bog ve, kaj bo še počenjal, predno ga ulove. Pravijo, da so ga žandarji precej iskati začeli, ko se je iz Gradca poročalo o njegovem pobegu. Doma je bajje iz Slovenskih Goric in bil zaprt v blaznici, kjer je svojo mater in strijca ubil. Ljudje močno godrajajo, zakaj se o tacih prilikah ne preklicuje pri cerkvah, da bi se vedeli varovati in da bi se ne dogodile take grozne nesreče. Dva dni pred umorom sem videl tega človeka, ko sem bil v trgatvi pri vinogradu. Prišel je k hiši neznan človek visoke rasti, ki je vse drugače oblečen bil in v družem dialektu govoril, kakor v teh krajih. Popraševal je po hišah, ali imajo svinje ali vole na prodaj. Ljudje so ga na sumu imeli, da špega okoli za kake tatove. Ko bi se tačas bilo vedelo, kakšen divjak da je, bi ga bili lahko prijeli. Ravno ko pismo končam, se mi poroča, da je omenjeni blazni človek bil danes dopoldne na Pohorji ubit od necega kmeta, na katerega je naletel, ko je drva sekal v gozdu. Kmet je uže slišal bil o zločinu in ko zagleda blaznega, ki je žugajoč proti njemu šel, vzdigne sekiro v obrambo. Blazni se vsled tega nazaj pomakne, a kmet ga s sekiro tako silno zadene po hrbtu, da mu je razparal vse hrbtišče od vrata do ledvic. Rešeno je tedaj ljudstvo strahu.

POZIV!

Podpisani odbor vabi p. n. gg. člane „Sokola“ v udeležbo in prosi, da blagovolijo priti jutri v sredo dné 18. t. m. ob 1/2 9. uri zvečer k posvetovanju zaradi

„Sokolovega“ streljanja

v stekleni salon gostilne „pri zvezdi“, cesar Jožefov trg. Na zdravje!

V Ljubljani, v dan 17. oktobra 1882.

Odbor „Sokola“.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 17. oktobra. Pri banu bila je včeraj zaupna konferenca vladi prijaznih članov graničnega odbora. Ban naznanil je, da je zakon o volitvah v vojaški granici dobil sankcijo in da je on pooblaščen razpisati volitve. Po dispoziciji v konferenci vladajočej se sme za gotovo pričakovati, da se najde posredovalni predlog, ki bode zjedini odborovo večino.

Razne vesti.

* (V italijanskej kraljevini) je 20.067 duhovnikov, mej temi 2236 župnikov, ki imajo spod 400 lir (!) letne plače, 4510, ki imajo spod 500 lir in 1759 ki imajo spod 800 lir na leto. Zdaj se dela nato, da se bode plača povprek povišala vsaj na 700 lir na leto, kar je pa še vedno bore malo.

Zahvala.

Vsem p. n. narodnim volilcem v Rudolfovem se za izborni moško obnašanje in za obilno udeležbo pri volitvi v občinski zastop iskreno zahvaljuje

Zaupni odbor narodne stranke v Rudolfovem.

Oznanilo.

Odbor prostovoljnega gasilnega društva v Dolenji Vasi oznanja, da bode srečkanje dobredelne loterije v prid gasilnega društva, katero bi imelo biti 16. avgusta 1882 nepreklicljivo 28. decembra 1882. Precej po srečkanji razpošiljali se bodo listi zadelih srečk.

V Dolenji Vasi 10. oktobra 1882.

Odbor.

Listnica upravnitva: Gospod A. L. v Komnu. Sedaj plačano do 31. oktobra. — Gospod F. F. na Dunaji. Naročnino imate plačano do 30. novembra.

Loterijske srečke 14. oktobra.

V Linci: 43, 85, 2, 27, 9.
V Trstu: 46, 70, 28, 3, 81.

Umrlj so v Ljubljani:

9. oktobra: Marija Hribar, prevoznikova hči, 21 let Gradišče št. 16, za jetiko.

10. oktobra: Peter Jankovič, krojač, 24 let, Florjanske ulice št. 40, za jetiko. — Antonija Bokavšek, delavčeva hči, 8 let, Poljanska cesta št. 18, za spridenjem krvi po osepnicah.

11. oktobra: Ana Selan, dekla, 33 let, Študentovske ulice št. 7, za otrpnenjem možgan.

12. oktobra: Gabrijele Janovski, učiteljeva hči, 12 dni, Vožarski pot št. 3, za božjastjo.

13. oktobra: Reza Klančar, delavčeva hči, 11 nr, Franciškanske ulice št. 16, za slabostjo.

14. oktobra: Ana Majžel, dekla, 50 let, sv. Petra cesta št. 11, za otrovanjem krvi. — Martin Mohar, nočnega čuvaja sin, 5 let, ulice na grad št. 7, za jetiko.

V deželnej bolnici:

10. oktobra: Valentin Svetlin, dninar, 36 let za jetiko.

11. oktobra: Jakob Skvarče, gostač, 75 let, za vodeno.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
14. oktobra	ob 7. uri zjutraj	730.47 mm.	+12.4° C	slaboten zahod	oblačno	25.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	730.77 mm.	+17.0° C	slaboten jugozahod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	730.87 mm.	+13.4° C	slaboten jugozahod	oblačno	
15. oktobra	ob 7. uri zjutraj	728.12 mm.	+12.0° C	slaboten vzhod	oblačno	33.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	728.83 mm.	+10.6° C	slaboten vzhod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	730.99 mm.	+9.6° C	slaboten vzhod	oblačno	
16. oktobra	ob 7. uri zjutraj	731.74 mm.	+8.4° C	slaboten vzhod	oblačno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	731.59 mm.	+13.2° C	slaboten vzhod brez-vetrij	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	733.59 mm.	+8.8° C		oblačno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se je povsod za spoznanje dvignil, bil je pa še vedno podnormalen; sploh je bil pa še vedno enakomerno razdeljen; razloček mej maksimum in minimum le nezaten. Vetrovi so ostali glede moči nespremenljivi in so še vedno prevladovali južni vetrovi nad drugimi. Temperatura je zadnje dni precej močno pala in bila k večjemu normalna, večinoma pa podnormalna; razloček mej maksimum in minimum nij bil posebno ekstremen. Nebo je bilo skoraj povsod še popolnem ali pa saj deloma oblačno; vreme vsled tega tudi še nestanovitno.

Dunajska borza
dné 17. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76	gld.	75	kr.
Srebrna renta	77	"	40	"
Zlata renta	95	"	55	"
5% marena renta	92	"	60	"
Akcije narodne banke	830	"	—	"
Kreditne akcije	306	"	90	"
London	119	"	60	"
Srebro	—	"	—	"
Napol	9	"	49	"
C. kr. cekini	5	"	66	"
Nemške marke	58	"	55	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	171	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	"	65	"
Ogrska zlata renta 6%	119	"	50	"
" " " 4%	87	"	25	"
" " " papirna renta 5%	86	"	35	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	115	"
Zemlj. obē. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	"	30	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	97	"	75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	"	25	"
Kreditne srečke	100	gld.	174	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	125	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	231	"	75	"

PESNI IVANA JENKA

prodaja v Ljubljani Bambergova bukvarna:
v Gorici Wokulat. (658—2)

Prodaja stavbene tvarine.

Začenši s ponedeljkom 16. oktobra t. l. prodajala se bode prostovoljno na licu mesta vsa **stavbena tvarina**, ki se dobi iz podrtja Urbasove hiše, kot: **opeka, okna, vrata, tla** itd.

(662—2) **Kranjska stavbena družba.**

Ustanovljeno 1858.

Na dunajske svetovne razstavi l. 1873. odlikovano z medaljo za napredek in v Linci s sreberno medaljo l. 1875.

Kraj za naročevanje vezenine od zlata in cerkvenih paramentov.

Prečastitej duhovščini!

Štefan Berlyak,

meščan, izdelovalec cerkvenih paramentov,

priporoča se za izdelovanje vseh vrst cerkvenih del, kasul, pluvijalov, baldahinov, mrtvaških prtov, oblačil za cerkvenike in ministrante, cerkvenega perila, kakor tudi duhovenske obleke, abeeskih sukenj, reverend, kosmečkov itd.

Opazka: Vezenine, za katere se daje tudi tvarina, se prevzemajo za montiranje, in se bodo najskrbneje izvršile; na vsako vprašanje se takoj odgovori. (664—1)

WIEN.

Fabrik und Niederlage: Stadt, Grünangergasse Nr. 12,
vis-à-vis der Staatsschulden-Casse.

Karolina Berlyak

priporoča se za vezenje od zlata in svile:

Kasule, baldahine, mrtvaške prte, stole, bandera, zastave za pevsko in veteranska društva.

Ornati se voljno sprejemajo za apliciranje.

Tuji:
16. oktobra.
Pri Slovci: Kellner z Dunaja. — Dr. Vasič iz Litije. — Schrey z Dunaja. — Tetri iz Trsta. — Gzlob iz Kopretna. — Zanderšič iz Gradača. —
Pri Malitici: Vonk iz Trsta. — Weiss iz Pešče. — Höfner iz Irnhingra. Jurizatek iz Judenburga. — Osmarek iz Schönbacha. —
Pri bavarškem dvoru: Smole iz Logatca. — Maier iz Bavarškega. —

Stara in nova
črna in bela vina

dobivajo se

staro belo Kormonsko	liter	po	52	kr.
" " Ajdovščinsko	"	"	40	"
" " črno istrijsko	"	"	32	"
nova bela sladka Rebula	"	"	40	"
sladko črno italijansko	"	"	44	"

v Krakovem, Gradaščne ulice št. 10,

nasproti vojašnice, (665—1)

kjer se tudi večja naročila prevzemó in preskrbé.

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE
LE HOUBLON
Francosk fabrikat.
PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko **LE HOUBLON** in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

Cawley & Henry
Proprietary du Brevet
Cawley & Henry, alleinige Fabrikanten, PARIS
seuls Fabricants brevetés des Marques:
PAPIER ANANAS Couleur Maïs
Qualité supérieure
LE DRAPEAU NATIONAL Blanc ou Maïs
Aux Armes de chaque Pays

(159—15)

EPILEPSIJO

(božjast) ozdravi indijski zeliški sok, ki se kot posebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim vspehom rabi zoper božjast. (218—39)

Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štirikrat ali petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na sladkorji zavžije. Celo najstarejša in najzlobnejša bolezen se ublaži in naposled popolnem odpravi.

Dobiva se **flacon** po 20 kr. v skoraj vseh lekarnah Avstro-Ogerske, a v Ljubljani ima ta sok lekarnar g. Julij pl. Trnkóczy, v Jičinu pa prirejevatelj Rudolf Stahl, emer. lekarnar.

S pošto se menj kot 2 flacons ne pošilja.

Le jedenkrat
podaje se tako ugodna prilika,
da si za polovico prave cene
omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zvane **Washingtonske žepne ure** so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirane in giljoširane ter so ameriškega sistema.

Vse ure so natanko reparirane ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medaljonom itd., preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno na sekunde reparirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov ur na valje (cylinder-uhr) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino reparirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60

1000 komadov ur na sidro (anker-uhr) od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 16 rubinih, razen tega tudi električnim potem pozlačene, fino regulirane. Vsaka taka ura stala je preje gl. 27, zdaj pa samo gl. 11.40.

650 komadov ur za dame od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfineje pozlačene, pridjana je tudi benecijanska vrtna verižica; prej je stal jeden komad gl. 28, zdaj pa samo gl. 15.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek reparirane, s kolesjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dá se zastoj tedi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje gl. 100, zdaj gl. 40.

650 komadov ur za stene v finem email-okviru in z bilom, reparirane; preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

der

Uhrenfabrik Fromm,
Wien, Rothenthurmstrasse Nr. 9,
Parterre. (609—4)

Trinajsta redna

generalna skupščina
kranjske industrijske družbe

v Ljubljani

v torek v 24. dan oktobra 1882. leta

ob 4. uri popoldne v vodstveni pisarni družbe.

SPORED:

- Poročilo o izidu preteklega leta.
- Poročilo revizijskega odseka.
- Volitev novega uda upravnemu svetu zaradi položitve mandata.

Gospodje delničarji, ki se hočejo udeležiti glasovanja, se prosijo v smislu §. 10. pravil, da uložé svoje delnice do 20. dne oktobra v družbino blagajno ter si tam vzemó legitimacije. (644—3)